	URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE	
	<i>Informacja sygnałna</i>	Data opracowania - grudzień 2007 r.
Kontakt: e-mail: sekretariatUSKRK@stat.gov.pl tel. 012 415 38 84		Internet: http://www.stat.gov.pl/urzeddy/krak

Nr 27

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM W III KWARTALE 2007 R.

Informacja została opracowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), przeprowadzonego w III kwartale 2007 r.

*Przedmiotem **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności** jest fakt wykonywania pracy, pozostawania bezrobotnym lub biernym zawodowo w badanym tygodniu, przez osoby w wieku 15 lat i więcej. Badanie prowadzone jest metodą reprezentacyjną w cyklu kwartalnym, a jego wyniki uogólniane są na populację generalną. W każdym z 13 tygodni kwartału badana jest 1/13 część kwartalnej próby wylosowanych mieszkań, dzięki czemu wyniki badania ilustrują sytuację na rynku pracy w okresie całego kwartału.*

Podstawą metodologii BAEL są definicje ludności aktywnej zawodowo (pracujących i bezrobotnych) przyjęte na XIII Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy w październiku 1982 r. i zalecane do stosowania przez Międzynarodową Organizację Pracy i EUROSTAT.

*Za **ludność aktywną zawodowo** (tzw. siłę roboczą) uważa się wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne.*

*Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:*

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - do 3 miesięcy,
 - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia (od I kwartału 2006 r.).

Do pracujących - zgodnie z międzynarodowymi standardami - zaliczani byli również uczniowie, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne badania, liczba pracujących uzyskana z BAEL nie obejmuje niektórych kategorii osób, które są wliczane do pracujących w sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia, m.in.:

- pracujących mieszkających w hotelach pracowniczych,
- pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców.

*Za **bezrobotne** uznano (od I kwartału 2001 r.) osoby w wieku 15-74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki:*

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć (do 2003 r. włącznie, definicja nie uwzględniała ich gotowości do podjęcia pracy).

Ludność **bierna zawodowo** to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w badanym tygodniu:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były gotowe do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po badanym tygodniu,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę zatwierdzoną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
 - dłuższym niż 3 miesiące,
 - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć (od 2004 r.).

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem oraz danej grupy.

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem oraz danej grupy.

Stopę bezrobocia obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych do liczby ludności aktywnej zawodowo ogółem oraz danej grupy.

Uwagi: Ze względu na zaokrąglenia dokonywane przy uogólnianiu wyników reprezentacyjnego badania aktywności ekonomicznej ludności w niektórych tablicach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

Nazwy „województwo małopolskie” i „Małopolska” używane są zamiennie.

Od II kwartału 2006 r. dane według wieku liczone są w oparciu o dokładną datę urodzenia.

W III kwartale 2007 r. zbiorowość **aktywnych zawodowo** w województwie małopolskim liczyła 1379 tys. osób, tj. 8,1% ogólnej liczby aktywnych w kraju. Na ogół aktywnych zawodowo złożyło się 91,7% osób pracujących i 8,3% bezrobotnych. Aktywni zawodowo stanowili 53,6% ogółu ludności województwa w wieku 15 lat i więcej (w Polsce współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 54,1%).

W skali roku populacja aktywnych zawodowo zmniejszyła się głównie ze względu na znaczny spadek liczby bezrobotnych (o 39,4%). Liczba pracujących w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku także spadła (o 8,2%).

W odniesieniu do II kwartału 2007 r. liczebność grupy aktywnych zawodowo zmalała o 0,3% (w Polsce zwiększyła się o 1,2%). Populacja osób bezrobotnych w tym okresie wzrosła o 2,7%, a liczba pracujących zmniejszyła się o 0,5%.

W okresie lipiec-wrzesień 2007 r. **bierni zawodowo** (1193 tys. osób) stanowili 8,3% wszystkich biernych w kraju oraz 46,4% ogółu ludności województwa w wieku 15 lat i więcej (w Polsce 45,9%).

W ciągu roku ich liczba zmniejszyła się o 1,8% (w kraju wzrosła o 1,4%), a w skali kwartału spadła o 2,7% (w Polsce o 1,2%).

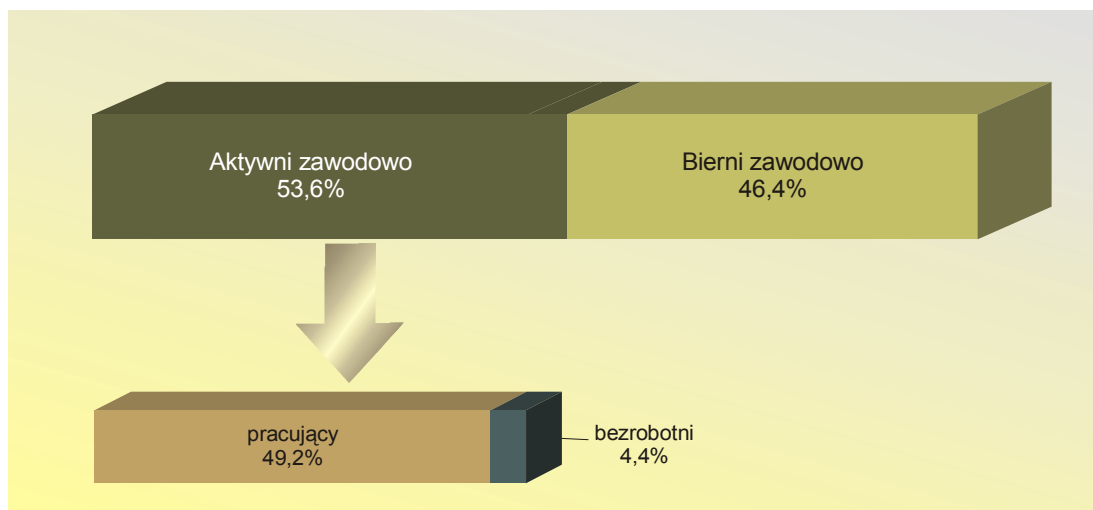
TABL.1 LUDNOŚĆ AKTYWNA I BIERNA ZAWODOWO WEDŁUG PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
			razem	pracujący	bezrobotni	
a - III kw. 2006 w tys.						
b - II kw. 2007 w tys.						
c - III kw. 2007 w tys.						
d - III kw. 2006=100						
e - II kw. 2007=100						
OGÓLEM	a	2781	1566	1378	188	1215
	b	2609	1383	1271	111	1226
	c	2572	1379	1265	114	1193
	d	92,5	88,1	91,8	60,6	98,2
	e	98,6	99,7	99,5	102,7	97,3
mężczyźni	a	1315	841	737	104	473
	b	1223	754	698	56	469
	c	1176	716	666	50	460
	d	89,4	85,1	90,4	48,1	97,3
	e	96,2	95,0	95,4	89,3	98,1
kobiety	a	1466	725	641	84	741
	b	1386	629	573	56	758
	c	1396	663	599	64	734
	d	95,2	91,4	93,4	76,2	99,1
	e	100,7	105,4	104,5	114,3	96,8
Miasta	a	1426	744	636	108	681
	b	1403	704	636	68	699
	c	1320	684	615	69	635
	d	92,6	91,9	96,7	63,9	93,2
	e	94,1	97,2	96,7	101,5	90,8
Wieś	a	1355	822	742	80	533
	b	1206	679	636	43	527
	c	1253	695	650	46	558
	d	92,5	84,5	87,6	57,5	104,7
	e	103,9	102,4	102,2	107,0	105,9

W III kwartale br. spośród ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej grupa pracujących stanowiła 49,2%, co oznacza, że w dalszym ciągu ponad połowa badanej zbiorowości nie pracowała.

W województwie małopolskim w ujęciu rocznym nastąpił wzrost obciążenia osób pracujących osobami niepracującymi. W III kwartale 2007 r. na 1000 pracujących przypadało 1033 niepracujących (*podobnie jak w kraju*), podczas gdy rok wcześniej - 1018, a w II kwartale br. - 1052 (wskaźnik liczony dla osób w wieku 15 lat i więcej).

STRUKTURA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ W III KWARTALE 2007 R.

AKTYWNI ZAWODOWO

W omawianym okresie w Małopolsce wśród aktywnych zawodowo (1379 tys. osób) większość stanowili mężczyźni - 51,9% (*w kraju 54,5%*) oraz osoby zamieszkałe na wsi - 50,4% (*w Polsce 38,3%*).

Liczba osób aktywnych zawodowo zmniejszyła się w porównaniu z III kwartałem 2006 r. o 11,9% (*w kraju o 1,0%*). Spadek dotyczył głównie mieszkańców wsi (o 15,5%), a w podziale według płci - mężczyzn (o 14,9%).

W stosunku do poprzedniego kwartału populacja aktywnych zawodowo kobiet wzrosła o 5,4%, natomiast mężczyzn - spadła o 5,0%. Na wsi zanotowano wzrost aktywnych zawodowo o 2,4%, a w miastach - spadek o 2,8%.

Najliczniejszą grupę wiekową wśród aktywnych zawodowo, tj. 424 tys. osób (30,7% ogółu), tworzyli 25-34-latkowie. Ich liczba zmniejszyła się jednak o 12,0% w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku i o 3,0% w stosunku do poprzedniego kwartału. Największy spadek liczby aktywnych zawodowo odnotowano w grupie wiekowej 55 lat i więcej (134 tys. osób, 9,7% udziału) - na przestrzeni roku o 23,0% i kwartału o 5,6%.

Osoby w wieku produkcyjnym (1336 tys.) stanowiły 96,9% ogółu aktywnych zawodowo, tj. więcej o 1,1 pkt procentowego niż przed rokiem, ale mniej o 0,3 pkt niż w II kwartale br. Ich liczba w skali roku zmalała o 10,9%, a w skali kwartału - o 0,6%.

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia nadal najwięcej aktywnych zawodowo (32,3% ogółu) miało ukończoną szkołę zasadniczą zawodową - 445 tys. osób - ich liczba spadła w stosunku do ubiegłego roku o 11,5%, ale wzrosła w odniesieniu do poprzedniego kwartału o 0,2%.

Najmniej liczną grupę stanowiły osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym - 117 tys. (spadek w skali roku o 1,7% i w skali kwartału o 6,4%). W zestawieniu z poprzednim kwartałem o 3,4% wzrosła liczba osób aktywnych zawodowo, które ukończyły szkołę wyższą - do poziomu 307 tys. (tj. 22,3% ogółu). Szkołę policealną lub średnią zawodową miało ukończoną 387 tys. osób aktywnych zawodowo, (28,0% ogółu), tj. mniej niż przed rokiem o 12,6% i mniej niż przed kwartałem o 1,5%.

W województwie małopolskim w III kwartale br. **współczynnik aktywności zawodowej** wyrażający udział osób aktywnych zawodowo (pracujący i bezrobotni) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej wynosił 53,6%. Współczynnik ten był znacznie wyższy dla populacji mężczyzn - 60,9%, niż dla kobiet - 47,5%. Różnice pomiędzy aktywnością zawodową w miastach i na wsi były mniejsze. Wskaźniki dla województwa odbiegały od średnich wartości krajowych w przypadku miast in minus 1,8 pkt procentowego, a na terenach wiejskich in plus 0,6 pkt.

W porównaniu z III kwartałem 2006 r. odnotowano spadek współczynnika aktywności zawodowej, zarówno w podziale według płci, jak i miejsca zamieszkania. W zestawieniu z poprzednim kwartałem omawiany współczynnik wzrósł o 0,6 pkt (przy czym wśród kobiet o 2,1 pkt, a w miastach o 1,6 pkt).

W przebadanych grupach wiekowych najwyższy współczynnik aktywności zawodowej odnotowano u osób w wieku 35-44 lata - 89,9%. W tej grupie wiekowej aktywność zawodowa była najwyższa, a porównując z analogicznym okresem 2006 r. zwiększyła się jeszcze o 1,2 pkt. W skali roku spadek aktywności zawodowej wystąpił w grupach wiekowych: 45-54 lata oraz 55 lat i więcej (po 4,0 pkt), a także 25-34 lata (o 1,1 pkt). W najstarszej grupie wiekowej notowano nadal najniższą aktywność zawodową (17,5%).

W odniesieniu do II kwartału 2007 r. współczynnik aktywności zawodowej wzrósł tylko wśród 15-24-latków - o 2,7 pkt oraz 25-34-latków - o 1,0 pkt.

Udział osób w wieku produkcyjnym aktywnych zawodowo w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej wyniósł w omawianym okresie 69,6% i spadł w ujęciu rocznym o 1,1 pkt, ale wzrósł w skali kwartału o 0,1 pkt.

Decydującym czynnikiem, który wpływa na aktywność ekonomiczną ludności jest poziom i rodzaj wykształcenia. Współczynnik aktywności zawodowej w populacji osób z wyższym wykształceniem wynosił 79,1%, policealnym i średnim zawodowym - 65,5%, zasadniczym zawodowym - 63,8%, podczas gdy z najniższym wykształceniem (gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym) tylko 20,3%. W tej ostatniej grupie w porównaniu z sytuacją sprzed roku aktywność zawodowa spadła najbardziej (o 5,0 pkt). W porównaniu z poprzednim kwartałem obniżył się współczynnik aktywności zawodowej dla osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (o 1,9 pkt), a także wyższym (o 0,5 pkt).

TABL.2 WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006		2007		
	III kw.	II kw.	III kw.		
	współczynnik aktywności zawodowej w %			+/- w porównaniu z	
			III kw. 2006	II kw. 2007	
OGÓLEM	56,3	53,0	53,6	-2,7	0,6
mężczyźni	64,0	61,7	60,9	-3,1	-0,8
kobiety	49,5	45,4	47,5	-2,0	2,1
Miasta	52,2	50,2	51,8	-0,4	1,6
Wieś	60,7	56,3	55,5	-5,2	-0,8
Według wieku:					
w tym w wieku produkcyjnym	70,7	69,5	69,6	-1,1	0,1
15-24 lata	35,4	32,7	35,4	0,0	2,7
25-34	87,3	85,2	86,2	-1,1	1,0
35-44	88,7	90,5	89,9	1,2	-0,6
45-54	76,0	73,7	72,0	-4,0	-1,7
55 lat i więcej	21,5	17,7	17,5	-4,0	-0,2
Według poziomu wykształcenia:					
Wyższe	80,8	79,6	79,1	-1,7	-0,5
Policealne i średnie zawodowe	69,4	63,8	65,5	-3,9	1,7
Średnie ogólnokształcące	40,9	40,1	40,5	-0,4	0,4
Zasadnicze zawodowe	65,0	65,7	63,8	-1,2	-1,9
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	25,3	19,7	20,3	-5,0	0,6

PRACUJĄCY

W województwie małopolskim w III kwartale 2007 r. pracowało 1265 tys. osób (tj. 91,7% aktywnych zawodowo; w kraju 91,0%). Wśród nich większość stanowili mężczyźni, tj. 52,6% (w Polsce 54,9%). Na wsi mieszkało 51,4% pracujących, a w miastach - 48,6% (w kraju odpowiednio: 38,6% i 61,4%).

W porównaniu z III kwartałem ubiegłego roku miał miejsce spadek liczby pracujących o 8,2% (mężczyzn o 9,6%, a kobiet o 6,6%). Duży spadek (o 12,4%) odnotowano wśród pracujących zamieszkałych na wsi, podczas gdy wśród mieszkańców miast był on relatywnie mniejszy (o 3,3%). W stosunku do poprzedniego kwartału populacja pracujących zmniejszyła się o 0,5%.

Najliczniejsze grupy wiekowe pracujących tworzyły osoby między 25-34 rokiem życia (31,2%) oraz 45-54-latkowie (24,3% ogółu). W skali roku wzrost (o 1,5%) wystąpił jedynie w najmłodszej (i jednej z najmniej licznych) grup wiekowych - wśród 15-24-latków, która to grupa zwiększyła się również w porównaniu z poprzednim kwartałem (o 13,1%). Największy spadek, tak w skali roku, jak i kwartału, zaobserwowano w najmniej licznej grupie osób w wieku 55 lat i więcej (odpowiednio o 20,7% i o 6,5%).

Osób pracujących w wieku produkcyjnym było 1222 tys., tj. 96,6% wszystkich pracujących w Małopolsce. W ciągu roku ich liczba zmalała o 6,9%, a w kwartale - o 0,8%.

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia, dominowali pracujący z wykształceniem zasadniczym zawodowym (409 tys.). Ich liczba zmalała w zestawieniu z III kwartałem 2006 r. o 6,0%, ale w porównaniu z II kwartałem br. wzrosła o 1,5%. W okresie roku zwiększyła się grupa pracujących z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (o 2,1%), w pozostałych grupach odnotowano spadki. Na przestrzeni kwartału wzrost dotyczył także osób legitymujących się wykształceniem wyższym (o 0,7%).

Do pomiarów wykorzystania zasobów pracy stosuje się **wskaźnik zatrudnienia**, który obrazuje udział pracujących w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej. Wskaźnik zatrudnienia notowany w Małopolsce w III kwartale br. wyniósł 49,2% (podobnie jak w kraju). Najwyższy wskaźnik zatrudnienia charakteryzował populację mężczyzn - 56,6% oraz osoby zamieszkałe na wsi - 51,9%. Rozpatrując poziom wskaźnika wśród województw, Małopolska uplasowała się na siódmym miejscu (razem z województwem podkarpackim).

W porównaniu z sytuacją sprzed roku odsetek pracujących wzrósł jedynie wśród mężczyzn oraz w miastach. W stosunku do poprzedniego kwartału omawiany wskaźnik poprawił się w odniesieniu do kobiet, jak również do osób zamieszkałych w miastach.

Najbardziej angażowały się na rynku pracy osoby w wieku 35-44 lata, dla których wskaźnik zatrudnienia wyniósł 85,2% i zwiększył się w ciągu roku o 3,4 pkt, natomiast najmniej - osoby mające 55 lat i więcej - 16,9%. W tej najstarszej grupie wiekowej odsetek pracujących zmniejszył się w zestawieniu z sytuacją sprzed roku o 3,3 pkt. W odniesieniu do II kwartału br. najwyższy wzrost wskaźnika zatrudnienia odnotowano wśród osób młodych, wchodzących na rynek pracy (15-24 lata - o 3,3 pkt), natomiast największy spadek dotyczył 45-54-latków (o 2,3 pkt).

Wskaźnik wyznaczony dla osób w wieku produkcyjnym wynosił tyle, co w poprzednim kwartale, czyli 63,7% i tym samym wzrósł do III kwartału ubiegłego roku o 1,9 pkt.

Rozpatrując kryterium wykształcenia, najwyższy wskaźnik zatrudnienia (74,5%) odnotowano wśród osób, które ukończyły szkołę wyższą, a najniższy (17,8%) wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym, przy czym grupa ta cechowała się największym spadkiem wskaźnika w ciągu roku. Najbardziej istotny wzrost wskaźnika na przestrzeni roku dotyczył osób po szkole zasadniczej zawodowej (o 2,5 pkt), a w skali kwartału - osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (o 1,5 pkt).

W III kwartale br. w **sektorze prywatnym** w województwie małopolskim pracowało 929 tys. osób (73,4% ogółu pracujących, w kraju 72,5%), głównie na terenach wiejskich (54,8% udziału pracujących w tym sektorze). Wśród osób zatrudnionych w prywatnych przedsiębiorstwach 57,2% stanowili mężczyźni. Natomiast spośród 336 tys. osób pracujących w **sektorze publicznym** większość, bo 58,0% pracowało w miastach. Kobiety stanowiły 59,8% ogółu pracujących w tym sektorze.

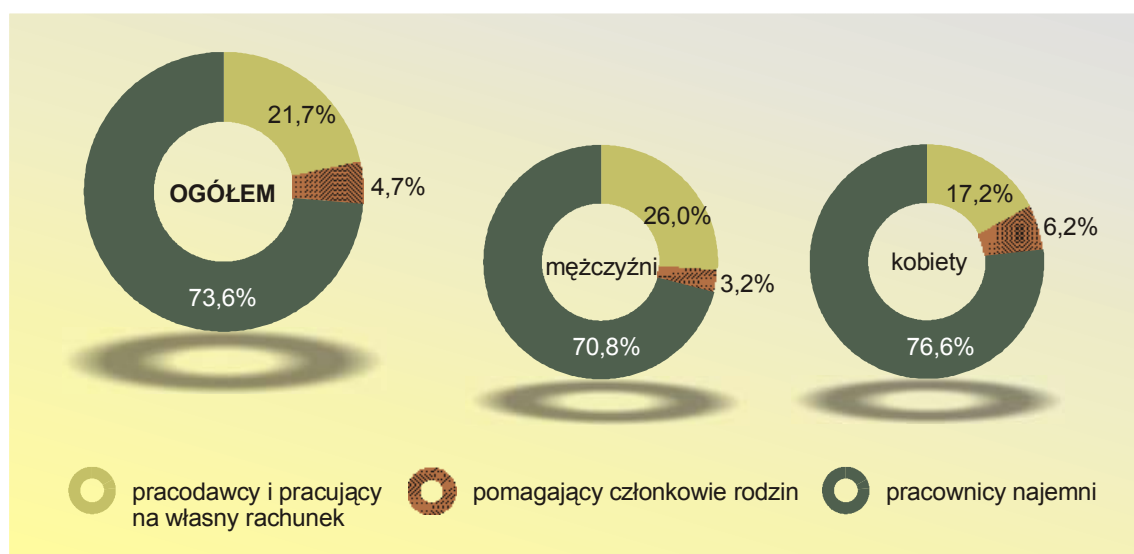
Pracowników **najemnych** było o 2,2% mniej niż przed rokiem, tj. 931 tys. osób (73,6% ogółu pracujących, w kraju 76,5%), w tym 63,8% w sektorze prywatnym. Grupa **pracodawców i pracujących na własny rachunek** liczyła 275 tys. osób (21,7% udziału, o 2,5 pkt procentowego więcej niż średnio w Polsce), natomiast 4,7% ogółu stanowili **pomagający członkowie rodzin**. W analizowanym okresie w stosunku do II kwartału br. wzrosła tylko liczba pracowników najemnych (o 0,9%).

Najliczniejsze **grupy zawodowe** w Małopolsce tworzyli: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy - 16,8% ogółu pracujących, tj. 213 tys. (w tym większość, bo 182 tys. to mężczyźni), specjaliści - 16,1% udziału, tj. 204 tys. (wśród których przeważały kobiety w liczbie 136 tys.), rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy - 15,2%, czyli 192 tys. (w tym 96 tys. mężczyzn). Liczne były grupy pracowników usług osobistych i sprzedawców - 140 tys., operatorów maszyn i urządzeń - 139 tys., a także pracujących jako technicy i inny średni personel - 115 tys. osób.

TABL.3 WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006		2007		
	III kw.	II kw.	III kw.		+/- w porównaniu z
	wskaźnik zatrudnienia w %		III kw. 2006	II kw. 2007	
OGÓLEM	49,6	48,7	49,2	-0,4	0,5
mężczyźni	56,0	57,1	56,6	0,6	-0,5
kobiety	43,7	41,3	42,9	-0,8	1,6
Miasta	44,6	45,3	46,6	2,0	1,3
Wieś	54,8	52,7	51,9	-2,9	-0,8
Według wieku:					
w tym w wieku produkcyjnym	61,8	63,7	63,7	1,9	0,0
15-24 lata	25,4	23,9	27,2	1,8	3,3
25-34	77,2	80,1	80,3	3,1	0,2
35-44	81,8	85,4	85,2	3,4	-0,2
45-54	67,5	69,0	66,7	-0,8	-2,3
55 lat i więcej	20,2	17,3	16,9	-3,3	-0,4
Według poziomu wykształcenia:					
Wyższe	74,5	76,9	74,5	0,0	-2,4
Policealne i średnie zawodowe	61,4	59,6	61,1	-0,3	1,5
Średnie ogólnokształcące	33,0	33,3	33,9	0,9	0,6
Zasadnicze zawodowe	56,2	59,6	58,7	2,5	-0,9
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	22,3	17,4	17,8	-4,5	0,4

PRACUJĄCY WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA I PŁCI W III KWARTALE 2007 R.

BEZROBOTNI

W III kwartale br. w województwie małopolskim zbiorowość bezrobotnych liczyła 114 tys., czyli 8,3% aktywnych zawodowo (*w Polsce 9,0%*) i stanowiła 7,4% wszystkich bezrobotnych w kraju. Wśród ogółu bezrobotnych stosunkowo więcej było kobiet - 56,1% (*w kraju mniej niż połowa - 49,4%*) oraz mieszkańców miast, których udział wynosił 60,5% (*w Polsce 65,4%*).

Omawiana populacja w ciągu roku zmniejszyła się o 74 tys. osób, tj. o 39,4%. Duży spadek liczby bezrobotnych odnotowano zwłaszcza wśród mężczyzn (o 51,9%) oraz osób zamieszkałych na wsi (o 42,5%).

W porównaniu z poprzednim kwartałem miał miejsce wzrost bezrobocia (o 3 tys. osób) i nie dotyczył on tylko bezrobotnych mężczyzn, których liczba zmniejszyła się o 10,7%. Natomiast w przypadku kobiet zanotowano zwiększenie populacji bezrobotnych o 14,3%.

W podziale bezrobotnych według wieku największym udziałem charakteryzowali się 15-24-latkowie (35,0% ogółu) oraz 25-34-latkowie (24,6%). Na przestrzeni roku odnotowano spadek bezrobocia we wszystkich grupach wiekowych.

Pod względem poziomu wykształcenia wśród bezrobotnych nadal dominowały osoby, które ukończyły zasadniczą szkołę zawodową - 36 tys., tj. 31,6% ogółu. Drugą pod względem liczebności grupę stanowiły osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym - 26 tys., tj. 22,8%, a trzecią - legitymujący się wykształceniem średnim ogólnokształcącym - 19 tys. osób, czyli 16,7% wszystkich bezrobotnych. W skali roku najbardziej obniżyła się liczba bezrobotnych posiadających wykształcenie policealne i średnie zawodowe - o 49,0%, jednocześnie było ich tyle samo, co w poprzednim kwartale.

Do oceny skali bezrobocia wykorzystuje się **stopę bezrobocia** obliczoną jako stosunek liczby bezrobotnych do liczby ludności aktywnej zawodowo ogółem oraz danej grupy. W III kwartale 2007 r. stopa bezrobocia ogółem według BAEL wyniosła 8,3% (*w Polsce 9,0%*) i spadła w porównaniu z analogicznym okresem 2006 r. o 3,7 pkt (*w kraju o 4,0 pkt*), ale wzrosła w relacji do poprzedniego kwartału o 0,3 pkt procentowego (*w Polsce zmalała o 0,6 pkt*).

Stopa bezrobocia dla osób mieszkających w miastach była wyższa niż dla mieszkańców wsi o 3,5 pkt. W gorszej sytuacji na rynku pracy pozostały nadal kobiety, wśród których stopa bezrobocia była o 2,7 pkt większa niż wśród mężczyzn.

Na przestrzeni roku natężenie bezrobocia spadło, w największym stopniu dotyczyło to mężczyzn oraz mieszkańców miast, podczas gdy w skali kwartału ta korzystna tendencja dotyczyła już tylko mężczyzn.

Sytuacja ludzi młodych na rynku pracy kształtowała się nadal bardzo niekorzystnie. Stopa bezrobocia dla osób w wieku 15-24 lata (22,8%) była prawie

TABL.4 STOPA BEZROBOCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006		2007		
	III kw.	II kw.	III kw.		
	stopa bezrobocia w %			+/- w porównaniu z	
			III kw. 2006	II kw. 2007	
OGÓLEM	12,0	8,0	8,3	-3,7	0,3
mężczyźni	12,4	7,4	7,0	-5,4	-0,4
kobiety	11,6	8,9	9,7	-1,9	0,8
Miasta	14,5	9,7	10,1	-4,4	0,4
Wieś	9,7	6,3	6,6	-3,1	0,3
Według wieku:					
w tym w wieku produkcyjnym	12,4	8,3	8,5	-3,9	0,2
15-24 lata	28,4	26,9	22,8	-5,6	-4,1
25-34	11,6	6,2	6,6	-5,0	0,4
35-44	7,5	5,3	5,2	-2,3	-0,1
45-54	11,2	6,4	7,6	-3,6	1,2
55 lat i więcej	5,7	2,1	3,0	-2,7	0,9
Według poziomu wykształcenia:					
Wyższe	7,8	3,4	5,9	-1,9	2,5
Policealne i średnie zawodowe	11,5	6,6	6,7	-4,8	0,1
Średnie ogólnokształcące	19,3	16,8	16,2	-3,1	-0,6
Zasadnicze zawodowe	13,5	9,2	8,1	-5,4	-1,1
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	11,8	11,3	12,2	0,4	0,9

3-krotnie wyższa niż dla całej populacji. Tym niemniej w tej najmłodszej grupie wiekowej omawiany wskaźnik obniżył się najbardziej tak w skali roku (o 5,6 pkt), jak i na przestrzeni kwartału (o 4,1 pkt). W porównaniu z poprzednim kwartałem nieznaczną poprawę wskaźnika odnotowano również dla osób w wieku 35-44 lata. Dla osób w wieku produkcyjnym stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie 8,5%.

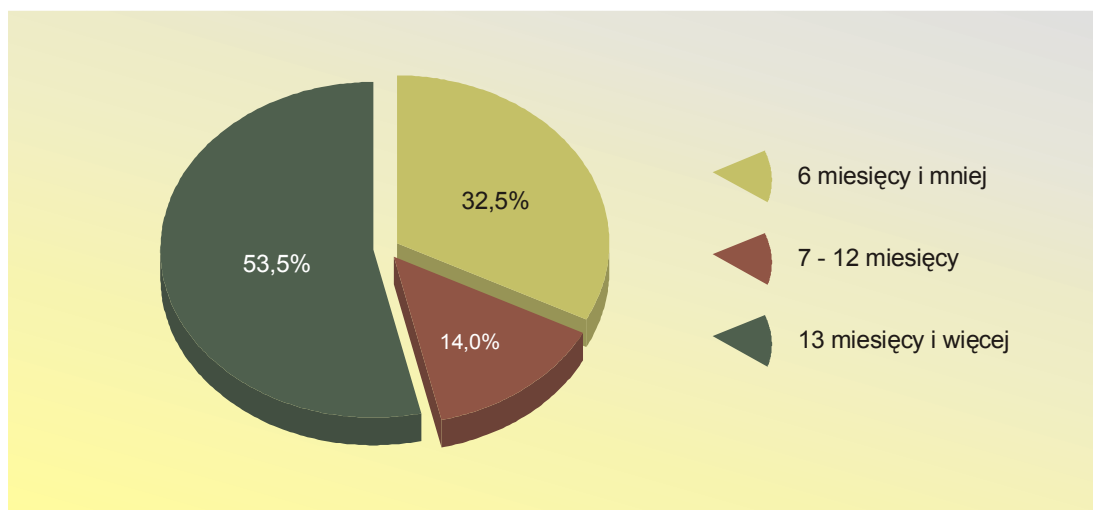
Biorąc pod uwagę kryterium wykształcenia, w najlepszej sytuacji na rynku pracy pozostawały wciąż osoby, które ukończyły szkołę wyższą (stopa bezrobocia - 5,9%). Nadal najwyższy, czyli najbardziej niekorzystny wskaźnik, charakteryzował osoby bez przygotowania zawodowego z wykształceniem średnim ogólnokształcącym - 16,2%.

Zarówno w skali roku, jak i kwartału największy spadek stopy zanotowano wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (odpowiednio o: 5,4 pkt i 1,1 pkt).

Według czasu **poszukiwania pracy**, spośród 114 tys. osób bezrobotnych, najbardziej znaczącą grupę stanowili nadal długotrwale bezrobotni, tzn. poszukujący pracy 13 miesięcy i więcej - 61 tys. (53,5%, w kraju 45,0%). Zbiorowość ta zmniejszyła się w skali roku o 38,4%, ale wzrosła w skali kwartału o 8,9%. Większą liczbę długotrwale bezrobotnych notowano w miastach (38 tys.) niż na wsi, a w podziale na płeć niewielka przewaga wystąpiła po stronie bezrobotnych kobiet (31 tys.).

Natomiast poszukujących pracy przez okres do 6 miesięcy było w III kwartale br. 37 tys. (o 30,2% mniej niż w ubiegłym roku). Kolejną grupę pod względem liczebności stanowili bezrobotni szukający pracy przez okres 7-12 miesięcy - 16 tys. osób. W grupie tej także zaznaczył się duży spadek zarówno w ujęciu rocznym - o 54,3%, jak i kwartalnym - o 40,7%.

STRUKTURA BEZROBOTNYCH WEDŁUG OKRESU POSZUKIWANIA PRACY W III KWARTALE 2007 R.

Przeciętny czas poszukiwania pracy w omawianym okresie wynosił, podobnie jak w ubiegłym kwartale, 19 miesięcy (21,1 rok wcześniej). O 1 miesiąc dłużej niż średnia wojewódzka szukali pracy mężczyźni, podczas gdy kobietom zajmowało to przeciętnie 17 miesięcy (przed rokiem 19,3 miesięcy). Mieszkańcy wsi potrzebowali średnio 20 miesięcy na znalezienie odpowiadającej im pracy, a zamieszkali w miastach 18 miesięcy (rok wcześniej - 21).

Biorąc pod uwagę **metody poszukiwania pracy** w III kwartale 2007 r., szukano jej przede wszystkim poprzez ogłoszenia w prasie (86,0%) oraz krewnych i znajomych (82,5%). Około 73% wszystkich bezrobotnych korzystało z usług powiatowych urzędów lub prywatnych biur pośrednictwa pracy. Kolejną popularną metodą wyjścia z bezrobocia była próba bezpośredniego kontaktu z zakładem pracy (blisko 60% poszukujących).

Według **źródeł rekrutacji**, z ogółu bezrobotnych 39,5% (tj. 45 tys. osób) nigdy wcześniej nie pracowało, 33,3% (38 tys.) powracało do pracy po przerwie, a 23,7% (27 tys.) to osoby, które straciły pracę. Osoby aktywizujące się to w przeważającej mierze kobiety (27 tys.), a w podziale według miejsca zamieszkania - mieszkańcy miast (26 tys.). Pośród bezrobotnych reaktivizujących się również było więcej mieszkańców miast (22 tys.), podczas gdy w podziale według płci dominowali mężczyźni (21 tys.).

BIERNI ZAWODOWO

W III kwartale 2007 r. w województwie małopolskim 1193 tys. osób pozostawało biernymi zawodowo. W zbiorowości tej większość stanowiły kobiety - 61,5% (*w kraju 60,9%*) oraz mieszkańcy miast - 53,2% (*w Polsce 63,0%*).

W porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku populacja biernych zawodowo zmniejszyła się o 1,8%. Spadek miał miejsce zwłaszcza wśród mieszkańców miast (o 6,8%) oraz mężczyzn (o 2,8%), natomiast wśród osób zamieszkałych na wsi odnotowano wzrost liczby biernych zawodowo w skali roku o 4,7%.

W stosunku do II kwartału br. omawiana populacja zmalała o 2,7%. Spadki wystąpiły zarówno w podziale według płci jak i miejsca zamieszkania.

Jedną z przyczyn bierności zawodowej może być zbliżanie się do wieku emerytalnego - ponad połowę biernych (53,1%) stanowiły osoby w wieku 55 lat i więcej. Zbiorowość ta zmniejszyła się jednak zarówno w skali roku jak i kwartału, odpowiednio o: 0,5% i 4,1%. W dalszym ciągu znaczący był udział osób w wieku 15-24 lata (27,5% ogółu biernych zawodowo), ale w ujęciu rocznym liczebność tej grupy spadła o 5,2%, a kwartalnym - o 4,7%.

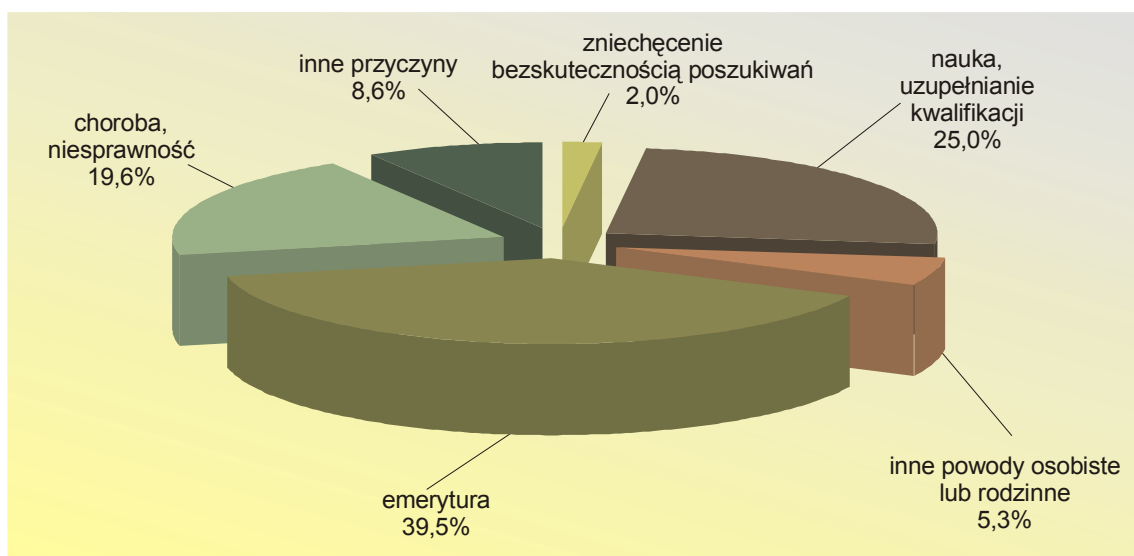
Liczba biernych zawodowo w wieku produkcyjnym obniżyła się w okresie roku o 6,3% i kwartału - o 1,0%, do poziomu 584 tys. osób (48,9% ogółu).

Liczną grupę wśród biernych zawodowo stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (40,6% ogółu) oraz zasadniczym zawodowym (21,1%), natomiast najmniej z nich legitymowało się wykształceniem wyższym (6,8%).

W okresie lipiec-wrzesień 2007 r. osób biernych zawodowo, które **nie poszukiwały pracy** było 1186 tys. (99,4%), czyli mniej o 1,6% w stosunku do ubiegłego roku i o 2,4% do poprzedniego kwartału br. Główną przyczyną niewykonywania pracy była emerytura. Taki powód podało aż 469 tys. osób, tj. o 14,1% więcej niż przed rokiem. Ponadto jako przyczynę nieposzukiwania pracy wymieniano naukę i uzupełnianie kwalifikacji (297 tys. osób, o 2,3% mniej niż rok wcześniej), chorobę i niesprawność (233 tys. osób, o 17,7% mniej) oraz inne powody osobiste lub rodzinne (63 tys. osób, wzrost o 12,5%), a także zniechęcenie bezskutecznością podejmowanych działań (24 tys. osób, spadek o 4,0%).

W porównaniu z poprzednim kwartałem do przyczyn, dla których bierni zawodowo częściej rezygnowali z poszukiwania pracy, należały: zniechęcenie bezskutecznością poszukiwań (wzrost o 41,2%), inne powody osobiste lub rodzinne (więcej o 34,0%). Natomiast mniej było osób podających jako przyczynę chorobę (o 6,5%), naukę (o 6,3%) oraz emeryturę (o 2,1%).

BIERNI ZAWODOWO NIEPOSZUKUJĄCY PRACY WEDŁUG PRZYCZYŃ W III KWARTALE 2007 R.

Podsumowanie

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności przeprowadzonego w III kwartale 2007 r. wskazują na niewielką zmianę niektórych dotychczasowych tendencji występujących na rynku pracy.

W porównaniu z III kwartałem 2006 r. zaobserwowano zmniejszenie liczby pracujących oraz spadek liczby osób bezrobotnych, niezależnie od miejsca zamieszkania i płci. Obciążenie pracujących osobami niepracującymi było większe niż przed rokiem. Mniejsza była liczba pracowników najemnych. Spadła stopa bezrobocia wśród osób w wieku 15-24 lata, ale w dalszym ciągu pozostawała ona prawie 3-krotnie wyższa niż dla całej populacji. W skali roku znacznie zmniejszyła się liczba osób długotrwale bezrobotnych. Jednocześnie zaznaczył się wzrost liczby osób biernych zawodowo zamieszkałych na wsi. Najczęstszą przyczyną bierności zawodowej była nadal emerytura.

W porównaniu z II kwartałem 2007 r. odnotowano:

- zmniejszenie liczby pracujących,
- wzrost liczby bezrobotnych zarówno w miastach, jak i na wsi,
- niewielki wzrost stopy bezrobocia,
- zwiększenie liczby osób długotrwale bezrobotnych (13 miesięcy i więcej),
- spadek populacji biernych zawodowo.